

AKO PRIJAŤ BOŽIE MILOSRDENSTVO?

423/2016

www.inky.sk

24. 1. 2016

Malé zhrnutie – čo radí Písmo? – prečo? – o čom Božie milosrdenstvo je? – ako ho teda prijať?

Tak si to zhrňte. Na začiatku je Božie odpustenie. Ním Boh preberá vo vzťahu s človekom iniciatívu. Týmto odpustením nehovorí ani náhodou na hriech človeka žiadne „Ale to nič, to je v pohode, netrápte sa!“ Ani ho neprehliada. Ani naň nezabúda. Nič z toho. Namiesto toho – vidiac toto všetko a hriech ako taký odsudzujúc a bytostne nenávidiac – prijíma človeka-hriešnika takého, aký je. Zrieka sa pritom akejkoľvek myšlienky na trest, či na pomstu za to, čo sa mu na človekovi nepáči, za jeho hriech, za urážku a opovrhnutie sebou, i za škody a zlo, ktoré človek hriechom popáchal. Namiesto toho hovorí: „OK, beriem na vedomie, že si hriešnik a prijímam ťa takého, aký si.“ Toto odpustenie je zo samej svojej podstaty zadarmo a nezaslúžene. Ak by totiž Boh zaň účtoval nejakú cenu, či vyžadoval od nás najprv nejakú zásluhu, už by to nebolo odpustenie, čiže prijatie druhého človeka takého aký je a jeho prepustenie z „reťaze“ našich očakávaní a nárokov.

Toto odpustenie musíme prijať. Tým, že odpustíme samým sebe. Čiže prijímame samých seba takých, akí sme: ako hriešnikov. Bez vyhovárania, bez prikrášľovania, bez pretvarovania sa... Božie odpustenie nám dáva odvahu zanechať strach z priznania si svojej hriešnosti. A na nás je, aby sme zanechali aj svoju smiešnu namyslenosť a pýchu a pravdivo si priznali: „Tak áno. Som sviňa. Som hriešnik. Som zohavená karikatúra človeka. Je to tak.“ Toto je potom brána k tým postojom, bez ktorých kresťanstvo nejestuje: ľútosť, pokánie,...

Ak by sme ale zostali iba pri tom, nič podstatné by sa ešte nevyriešilo. My by sme si jednoducho uznali, že sme hriešnici a hriech ako taký spôsobuje a vytvára v našom živote Peklo. A Boh by proste len uznal, že to tak naozaj je, že nás v tomto ľutuje, že to Peklo, čo sme si vyrobili, je naozaj strašné a preto On sám nás už nijak navyše trestať, ani sa nám pomstiť nebude, ale plne nás prijíma a rešpektuje takých, akí sme a akí sme si byť zvolili – v Pekle... To by teda ešte žiadna veľká výhra nebola.

Boh je ale milosrdný – čiže verný. Ako hovorí text liturgie eucharistie: „*A keď pre svoju neposlušnosť [človek] stratil tvoje priateľstvo, neponechal si ho v moci smrti...*“ Boh sa postavil za človeka a povedal si: Ja človeka neopustím. Je to môj *blízny*, stvoril som ho, som jeho tvorca (a to je viac, než len rodič!), neopustím ho! Ja ho zachránim! urobím všetko preto, aby som ho z jeho hriechu vytiahol, uzdravil a oslobodil!²

Toto je teda Božie milosrdenstvo, postoj Božej neotrasiteľnej vernosti, ktorú nikdy a nič nedokáže zrušiť, ako zistil už Pavol: „*Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže*“ (2 Tim 2,13 SSV). A teraz pred nami konečne vyvstáva dnešná otázka: **Ako prijať Božie milosrdenstvo?**

Písmo nám v tomto dáva vcelku jasné inštrukcie: „*Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo*“ (Mt 5,7 SSV). „*Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec*“ (Lk 6,36 SSV)! „*Súd bez milosrdenstva čaká totiž toho, kto nepreukázal milosrdenstvo*“ (Jak 2,13 SSV). Božie milosrdenstvo sa teda prijíma tak, že sa sami stávame po vzore Boha milosrdní ako On. To je zaujímavá myšlienka – a vyvoláva v nás otázku: **Prečo?**

Odpoveď na ňu **začnime Božím milosrdenstvom.** Je to Božia vernosť voči nám. A my sa pýtame: Vernosť v čom?

Predstavte si kráľa, ktorému sa narodí princ. Je to následník trónu a raz bude kralovať krajine po svojom otcovi a bude mu patriť koruna, moc, bohatstvo i kráľovstvo jeho otca. A predstavte si, že sa syn časom zopsuje, utečie z paláca, stane sa z neho tulák, dokonca zbojník... Kráľ je najprv našťvaný. Už-už ide podpísať výnos, aby bol jeho syn polapený a okamžite na šibeni- ci za všetko potrestaný. Ale potom si povie: Nie, ja mu odpustím. Nehnevám sa viac na neho. Je zbojník a lotor. Ale je to môj syn. Budem ho teda prijímať a otcovsky milovať aj ako lotra a zbojníka. A pretože je to môj syn, budem mu verný a milosrdný. Dám mu druhú šancu. A pokojne aj tretiu. Aj štvrtú. Kol'koľvek. Urobím všetko preto, aby som mu pomohol dostať sa z tej mizérie, do ktorej sám seba uvrhol. Urobím všetko preto, aby som ho pritiahol späť, na hrad. urobím všetko preto, aby sa z neho stal znova princ. Následník, ktorý nielen právom krvi, ale aj vlastnosťami bude hodný vládnuť po mne. Urobím všetko preto, aby raz z neho bol veľký, slávny a dobrý kráľ tejto zeme – aspoň taký, aký som ja... ☺

Presne o tomto je Božie milosrdenstvo. Boh v ňom hovorí: „Ja som si stvoril synov! Stvoril som človeka, aby bol so mnou. Aby sedel na mojom tróne. Aby bol bohom, ako ja som Bohom. Aby žil so mnou môj blažený život Trojice. Nenechám človeka v jeho hriechu! Som predsa jeho Tvorca! Ja ho zachránim! Dám mu druhú šancu. Ak bude treba, aj tretiu. Štvrtú. Sedemdesiat sedem krát sedem šancí, ak na to príde. A aj viac. Urobím všetko preto, aby som ho z biedy hriechu, do ktorej sám seba uvrhol, vytiahol späť. Aby som ho pritiahol späť, do Kráľovstva. Do Neba. Aby sa z neho stal opravdivý syn v mojom Synovi, boh v Bohu. A aby tak raz mohol naozaj zasadiť na môj Trón a žiť a kralovať spoločne so mnou, naveky a navždy!“

Krátko a stručne, cieľom Božieho milosrdenstva je pomôcť nám zanechať náš hriech, pripodobniť sa vo všetkom Bohu, zbožštiť sa v Bohu a vojsť tak do blaženého Božieho života. Ak sa nám to nepozdáva, či nepáči, máme plné právo to odmietnuť a povedať Bohu: Nie, nechcem! Ja nechcem byť ako Ty. Nechcem žiť ako Ty! Netúžim po Tebe! Daj mi pokoj! Ja si budem ďalej žiť svoj obyčajný ľudský život, ostanem obyčajným smrteľným človekom, mne sa v Pekle páči, ja nič meniť nebudem, ja v ňom ostanem...

Ak ale chceme Božie milosrdenstvo prijať – tak potom jedine tak, že povieme: Dobre, Bože, ja to teda prijímam! Ja teda zanechávam svoj hriech. A idem sa od Teba učiť byť ako Ty. Žiť ako Ty. Myslieť ako Ty. Konat' ako Ty. Vo všetko Ťa napodobniť. Aby som mohol potom spoločne s Tebou v rodine Trojice žiť Tvoj jediný, večný, blažený Život naveky!

No a milosrdenstvo – čiže vernosť lásky – je samou podstatou Boha! Ved' o láske Písmo píše: „*Boh je láska*“ (1 Jn 4,16 SSV) a o vernosti: „*on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže*“ (2 Tim 2,13 SSV). Inými slovami, je to „*milosrdný Boh*“ (Dt 4,31 SSV), verne milujúci a táto verná láska je podstatou Jeho samotného. „*Všetky cesty Pánove sú milosrdenstvo a vernosť*“ (Ž 25,10 SSV) a nikdy „*Boh neopustí svoje milosrdenstvo*“ (Sir 47,24 SSV). Milosrdenstvo je teda samou podstatou Boha, podstatou lásky, ktorou Boh je.

¹ viac v úvahe č. 421

² viac v úvahe č. 422

Môžeme tak s pokojným srdcom povedať, že milosrdenstvo je aj podstatou Trojičného života Boha. Práve preto, že vo svojom biblickom chápaní nie je *súcitom s utrpením, prehreškom, či nedostatkom iného*, ale je *aktom vernosti voči tomu, kto je nám blížnym*. A tak Otec je úplne a naprosto milosrdný, čiže prajný a vo svojej prajnosti verný, svojmu Synovi – práve preto, že mu je Synom. Ježiš o tejto Otcovej vernosti hovorí: „*Otec miluje Syna a dal mu do rúk všetko*“ (Jn 3,35 SSV), „*Všetko, čo má Otec, je moje*“ (Jn 16,15 SSV), „*Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov*“ (Mt 26,53 SSV)? A Otcovi hovorí: „*Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul.*“⁴² „*A ja som vedel, že ma vždy počuješ*“ (Jn 11,41-42 SSV). Ale rovnako je aj Syn *milosrdný voči svojmu Otcovi*, čiže dokonalý a verný vo svojej synovskej oddanosti. Sám hovorí: „*Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokonat' jeho dielo*“ (Jn 4,34 SSV), „*aby bol Otec oslávený v Synovi*“ (Jn 14,13 SSV). „*Veru, veru, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn*“ (Jn 5,19 SSV). A obdobne to platí aj o Duchu Svätom.

Ak teda chceme prijať milosrdenstvo Božie, ktoré nás prichádza vytiahnuť „*z jamy hrôzy, z bahniťého kalu*“ (Ž 40,3 SSV) až na samotný Boží trón³, tak potom jediným možným spôsobom a jedinou možnou cestou: že sa naučíme byť vo všetkom ako Boh, ako sám Kristus, ktorý nám to pripomína slovami: „*Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa*“ (Jn 14,6 SSV). A to teda znamená stať sa *milosrdní ako Otec* – čo je, mimochodom, heslo aj tohto jubilejného roku milosrdenstva. Chápeme už prečo?

Byť *milosrdní ako Otec* tak pred nás kladie dve úlohy:

- Stať sa po vzore Krista verným a oddaným Bohu. Slovami proroka Samuela: „*Hovor, Pane, tvoj sluha počúva!*“ (1 Sam 3,9 SSV). Slovami Márie: „*Hľa, služobnica Pána*“ (Lk 1,38 SSV). Prijat' Božie ciele za svoje, Božie zámery za svoje, Božie diela za svoje, úplne sa im zasvätiť! Prijat' za svoju Božiu česť, Božiu slávu a všetko konať tak, aby bol v nás a cez nás pred všetkými oslávený a vyvýšený Boh, ako to hovoril Ján Krstiteľ: „*On musí rásť a mňa musí ubúdať*“ (Jn 3,30 SSV). Už nie Boh, ktorého prosím, aby mi pomáhal. Ale Boh, ktorému slobodne z vlastnej vôle ako Syn slúžim a úplne patrím a som Mu úplne a skutočne zasvätený v opravdivej vernej synovskej láske a oddanosti.

- A potom, spoločne s Bohom, sa stať *milosrdným*, čiže verným a oddaným ak voči všetkým ostatným ľuďom a ich dobru. Tým je aj ich spása, aj ich zbožštenie, aj ich oslobodenie z mizérie hriechu a smrti. Veď práve toto je Božie dielo, Boží zámer Jeho milosrdenstva. Byť ako Boh a byť oddaný Bohu znamená byť oddaný tomuto dielu. Tak, ako o tom hovorí Kristova Nevesta: „*Na všetkých laikov dolieha vznešená povinnosť pracovať na tom, aby sa spasiteľné úmysly Božie čím ďalej tým viac uskutočňovali všade na svete na všetkých ľuďoch všetkých čias.*“ (II. vatikánsky koncil, Lumen Gentium 33).

Chápeme už teda, prečo jediný spôsob, ako prijať Božie milosrdenstvo, je stať sa milosrdní ako Boh? Presne z toho istého dôvodu, ako v našom príklade s princom *prijat' otcovo milosrdenstvo znamená pre princa stať sa presne tým, čím je otec a teda kráľom* – mimochodom, tiež rovnako verným a teda milosrdným voči krajine, ktorú spravuje, aj voči svojmu vlastnému následníkovi, ktorého raz porodí. Je to jeden a ten istý princíp.

Váš Inky

³ „*Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne*“ (Zjv 3,21 SSV)